

ཚོང་ཁ་འབྲུར་ཡིག་སློབ་གསར་ལམ་སྟོན།

DZONGKHA BRAILLE PRIMER

ཤེས་རིག

ཚུ་གཞུང་དང་ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།

ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག།

ཚོང་ཁ་འབྲུར་ཡིག་སློབ་གསར་ལམ་སྟོན།

DZONGKHA BRAILLE PRIMER

ཚུ་གཞུང་དང་བྱུང་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།

ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག།

དཔེ་སྐྱུན། ཚ་གཞུང་དང་བྱད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།

བརྒྱན་འཛིན་ཨང་། ༠༢-༣༣༢༤༤

ཡོངས་འབྲེལ་ཁ་བྱང་། www.education.gov.bt

དཔར་དབང་© ༢༠༢༢ ཚ་གཞུང་དང་བྱད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།

དཔེ་དེབ་འདི་ ཚ་གཞུང་དང་བྱད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ལས་ གནང་བ་མེད་པར་

པར་ལོག་དང་ ཚོང་སྐྱར་འབད་ནི་ལས་འཛོམ་གནང་དགོ།

དཔེ་སྐྱུན་དང་པ། ༢༠༡༩

བསྐྱར་ཞིབ་ཞུན་དག་ དཔེ་སྐྱུན་གཉིས་པ། ༢༠༢༢

ISBN: 978-99936-0-664-2

བཀའ་ཁྲིམ་དགའ་ཚོར།

ཅ་གཞུང་དང་ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལ་ཐུག་ལས་ རྫོང་ལ་འབྲུང་ཡིག་
སློབ་གསར་ལམ་སྟོན་ གསར་གཏོད་འབད་ནི་གི་ མ་དདུལ་གནང་མི་ འབྲུག་གཞུང་
དང་ རྒྱལ་སྤྱི་ཨ་ལེའི་མ་དདུལ་ཚོགས་པ་ (UNICEF)། དེ་ལས་ ཤེས་རིག་ལྷན་
ཁག་གི་ དྲུང་ཚེན་གྱིས་གཙོས་ རྒྱལ་སྤྱིར་གནང་མི་ འབྲེལ་ཡོད་གར་ལུ་དང་།
གཤམ་འཁོད་ མི་ངོ་ཚུ་ལུ་ བཀའ་ཁྲིམ་དགའ་ཚོར་སློབ་ཡོད།

མཁམ་མཚོག་ཚུམ་སྤྱིགཔ།

1. བཀའ་ཤེས་ཐུན་ཚོགས། རྒྱལ་ཡོངས་ཐུན་སེལ་སློབ་སྦྱོང་ཁང་།
2. རྒྱལ་བཟང་ཚོས་རྒྱལ། འགམ་ཐུག་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ།
3. ཀམ་ལོར་བུ། རྒྱལ་ཡོངས་ཐུན་སེལ་སློབ་སྦྱོང་ཁང་།
4. བཀའ་ཤེས་དོ་རྩེ། རྒྱལ་ཡོངས་ཐུན་སེལ་སློབ་སྦྱོང་ཁང་།
5. པརྩ་ཚོས་རྒྱལ། དམིགས་བསལ་ཤེས་ཡོན་ལས་ཚན། ཤེས་རིག་
ལྷན་ཁག།
6. ལས་སྤྱིད་ཚོས་གྲུབ། མཁའ་གླིང་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་འོག་མ།

༡. སངས་རྒྱས་ཚེ་རིང་། བསམ་ཚེ་ཤེས་རིག་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ།
 ༢. ཏྲ་མ་གྲིན་དབང་འདུས། རྒྱལ་ཡོངས་མུན་སེལ་སློབ་སྦྱོང་ཁང་།
 ༣. ཀེ་ཤོར་ཀུ་མར་ ཚེ་ཏི་རློ། ཚུ་གཞུང་ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་
 ལས་ཁུངས།
 ༡༠. སེངྒེ་ནམ་རྒྱལ། རྒྱལ་ཡོངས་ཤེས་རིག་སླེལ་ཁང་། སྤ་རོ།
 ༡༡. བྱི་ལྷན་གུ་རུང་། རྒྱལ་ཡོངས་མུན་སེལ་སློབ་སྦྱོང་ཁང་།
 ༡༢. གསང་སྤྲུགས་དོ་ཇེ། འཇིགས་མེད་དོ་ཇེ་དབང་ཕུག་རྒྱལ་ཡོངས་
 གཙོ་བསྟེན་སློབ་ཁང་།
 ༡༣. བསྟན་འཛིན་དོ་ཇེ། ཚུ་གཞུང་ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་ལས་
 ཁུངས།
 ༡༤. ཀུན་དགའ་དོ་ཇེ། ཚུ་གཞུང་ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་ལས་
 ཁུངས།

བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལྷན་དག་འབད་མི།

1. དབང་ཕྱུག། ཚུ་གཞུང་དང་བྱུང་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།
2. ཀམ་ལོར་བྲ། ལུན་སེལ་གླིང་སྤེལ་ཁང་།
3. བཏཱ་ཤིས་དོ་རྗེ། ལུན་སེལ་གླིང་སྤེལ་ཁང་།
4. ཏཱ་མ་གྲིན་དབང་འདུས། ལུན་སེལ་གླིང་སྤེལ་ཁང་།

ཕྱི་ཤོག་པར་རིས་དང་ སློག་བཀོད།

1. དབང་ཕྱུག། ཚུ་གཞུང་དང་བྱུང་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།

དཀར་ཆག།

བཀའ་ཤིན་དགའ་ཚོར།	iii
ཚེད་བརྗོད།	viii
སྤྱིར་བཏང་འབྲུར་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས།	༡
རྫོང་ཁ་འབྲུར་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས།	༡
འབྲུར་ཡིག་འཕུལ་ཆས་རོ་སྤྲོད།	༣
དོན་ཚན་དང་པ། འབྲུར་ཡིག་རོ་སྤྲོད།	༤
དོན་ཚན་གཉིས་པ། ལོག་ཡིག།	༡༤
དོན་ཚན་གསུམ་པ། མཐུག་ཡིག།	༡༥
དོན་ཚན་བཞི་པ། དམིགས་བསལ་རྩེག་རྟགས།	༢༠
དོན་ཚན་ལྔ་པ། དབྱངས།	༢༡

དོན་ཚན་རྒྱལ་པ། འདོགས་ཅན།	༡༤
དོན་ཚན་བདུན་པ། མགོ་ཅན།	༡༥
དོན་ཚན་བརྒྱད་པ། ཨང་ཡིག།	༡༦
དོན་ཚན་དགུ་པ། མགོ་རྒྱལ་དང་ཤད་ཀྱི་རིགས།	༡༧
དོན་ཚན་བཅུ་པ། ཡིག་རྟགས་སྣ་ཚོགས།	༢༠
དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ། རོས་གཟུང་རྟགས།	༢༡
དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ། བར་རྟགས་སྣ་ཚོགས།	༢༢

ཚད་བཟོད།

འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ རྣམ་ཡིག་འདི་ སློན་གོང་ལས་དར་བྱུང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཚད། ལོ་ལྗེས་འཆར་གཞི་འགོ་
དང་པ་གཞི་འཇུགས་གནང་བའི་སྐབས་ལས་འབྲུག་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མི་དབང་མངའ་བདག་གསུམ་པ་
མཚོག་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་འབད་བཀའ་གནང་བ་གོལ་ཡོད་པ་ཡིན་མ་ འབྲུག་མི་གར་གིས་
མཁུན་གསལ་ལྟར་ཡིན།

ཡིན་ཅུང་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ཚུན་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་ མིག་དབང་ལུ་ཐོ་ཐོག་མི་ན་གཞོན་ཚུ་
གིས་ རྫོང་ཁའི་རྣམ་ཡིག་འདི་ འབྲུར་ཡིག་ནང་ ལྷབ་ནི་གི་ལམ་སྲོལ་ཅིག་མེད་པ་ལས་བརྟེན། འཇམ་གླིང་
རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལྟར་དུ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ། ཁོང་མཁམ་མཚོག་དག་
པ་ཅིག་གིས་སློ་རིག་གི་ཐོག་ལས་ རྫོང་ཁ་འབྲུར་ཡིག་གི་ནི་གི་སྲོལ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་
དར་བྱུང་དང་ཕན་ཐོགས་བྱུང་མི་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རོ་རྟགས་བཟང་པོ་ཅིག་ཡིན་མ་སྟེ་ ཆ་བཞག་པ་ཡིན།

རྫོང་ཁ་འབྲུར་ཡིག་སློ་གསར་ལམ་སྟོན་འདི་ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༣ལུ་བསྐྱེད་འབད་བའི་ལུལ་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་བེད་ས་
དང་པ་འདི་ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༣ལུ་འབད་ཡོད་པ་དང་ དེའི་སྐབས་ལུ་ ལྷགས་ཚུ་ནང་ལས་འཕྲོན་མི་ དམིགས་
བསལ་ཚུག་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་ འབྲུར་ཚོག་གི་རྟགས་ཚུ་ཁ་སྐོང་སྟེ་ བཙུགས་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ རྫོང་ཁ་འབྲུར་ཡིག་སློ་གསར་ལམ་སྟོན་འདི་གིས་ རྫོང་ཁ་འབྲུར་ཡིག་ལྷབ་འདོད་ཡོད་མི་
སློབ་ལྷག་ཚུ་ལུ་ ཉེ་མ་ལས་ལྷག་པའི་ པན་ཐོགས་སློམ་ར་འབྱུང་མ་ཚད་ འདི་གིས་ རྫོང་ཁའི་རྣམ་ཡིག་
དར་བྱུང་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ པན་པའི་ཞབས་ཏོག་སློམ་ར་འབྱུང་ཚུགས་པའི་ སློན་འདེབས་ལུ་ཡིན།

(བཀའ་གིས་རྣམ་རྒྱལ།)

མདོ་ཚེན།

ཅུ་གཞུང་དང་བྱུང་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།

སྤྱི་བཏང་འབྲུང་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས།

སྤྱི་བཏང་འཇམ་སྒྲིབ་ནང་ལུ་ འབྲུང་ཡིག་འབྲུང་ཚུལ་གྱི་ ལོ་རྒྱུས་དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༡༨༠༩ གི་ལོ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཕར་ལྷན་མི་ (France) ཟེར་སར་ ལུ་མི་སི་བེར་ལུ་ (Louis Braille) ཟེར་མི་ ཁོ་ར་རྒྱུང་ཀྱའི་བསྐྱེད་ ཨ་པའི་བཟོ་ཁང་ནང་ཕྱེད་མོ་ ཕེམ་ད་ བཟོ་ཆས་ཅིག་གིས་ མིག་ཏོ་ཁར་ཕོག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ མིག་གིས་མ་མཐོང་མ་ ཟུར་སོ་རུག།

དེ་སྤྱི་ལུ་སོ་རུང་ གཞན་དང་ ཅོག་འཐད་པ་འབད་ ཡི་གུ་འབྲི་ལྷག་ སྤྱི་བཟོན་ འབད་ཐབས་ལུ་ ཁོ་རའི་སློ་རིག་གི་ཐོག་ལས་ མིག་དབང་ལུ་ དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་ ཚུ་གིས་ཡང་ ལག་པ་གིས་ལོ་མས་ཏེ་ ལྷབ་ནི་གི་སློལ་ཅིག་ གསར་སྐྱེན་འབད་མ་ ལས་ ཡི་གུ་འདི་གི་མིང་ལུ་ ཁོ་རའི་མིང་ལས་རྟ་བུང་ས་ཏེ་ བེར་ལུ་ (Braille) ཟེར་ སྤྱི་ལོ་ ༡༨༥༢ ཅམ་ལས་བྱུང་རུག།

དེ་ལས་ཚུར་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚུ་ནང་ཡང་ རང་རང་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ གི་ཐོག་ལུ་ འབྲུང་ཡིག་འབྲི་སློལ་ དར་བྱུང་སོང་རུག།

ཚོང་ཁ་འབྲུང་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས།

ང་བཅས་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་ ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ ལྷན་ གཏུང་ལས་བྱོན་པའི་ རྒྱལ་པོ་རིམ་འབྲོན་ཚུ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་སྐབས་ལུ་

འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པའི་སྲིད་སྲོལ་ རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་ ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཕར་
ཡོད་པའི་ མིག་དབང་ལུ་དཀའ་ངལ་ཡོད་མའི་ སློབ་གྲུ་ཚུ་ གཟིགས་ཞིབ་གནང་
ཅུག། དེ་བསྐྱར་ཁོང་གིས་ ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པའི་ ལམ་ལུགས་འདི་ ང་
བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ མིག་དབང་དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་ མཐའ་དོན་ལུ་ཡང་
གལ་གནད་ཅན་ཅིག་འབད་ གཟིགས་ཞིན་ལས་ བཟུ་ཤིས་སྐྱང་ཚོང་ཁག་
མཁའ་གླིང་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ སློབ་གྲུ་ཅིག་ སྤྱི་ལོ་༡༩༣༣ ལུ་ འགོ་བཙུགས་
ཅུག།

དེ་གི་སྐབས་ལུ་ ཚོང་ཁ་འདི་ འབྲུར་ཡིག་གི་ཐོག་ལུ་ རྒྱུང་སྒོལ་མེད་པ་ལས་བརྟེན།
ཚོས་རྒྱགས་ཡང་ ངག་རྒྱགས་མ་གཏོགས། འབྲི་རྒྱགས་ལེན་སྒོལ་ མེད་པ་ཨིན་མས།
གནད་དོན་དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལས། སློབ་གྲུ་དེ་ནང་གི་ སློབ་དཔོན་སེངྒེ་
རྣམ་རྒྱལ་དང་ བཟུ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་གྱིས་ སློ་རིག་དང་ ཐོས་སྐྱོན་ཐོག་ལས་
དབྱིན་སྐད་ཡི་གུའི་ རྒྱ་གདངས་ལུ་གཞི་བཙོལ་ཏེ་ ཚོང་ཁའི་འབྲུར་ཡིག་གསར་
གཏོད་འབད་དེ་ འབྲི་ལྷག་འབད་ནི་གི་ ལམ་ལུགས་ཅིག་ འགོ་བཙུགས་ཅུག།

དེ་སྤེ་ འགོ་བཙུགས་མི་དེ་གིས་ མིག་དབང་དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་ སློབ་གྲུ་ཚུ་ལུ་
སྐད་ཡིག་ གཞན་དང་འབྲན་འབྲན་འབད་ ཚོང་ཁ་ཡང་ལྟ་བུ་ནི་གི་ ཕན་རྐབས་རྒྱ་ཆེན་
འབྱུང་མའི་ བཀའ་བྲིན་དཀའ་ཚོར་གྱི་ གཟེངས་བཟོད་ལུ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་

དཔལ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཚོག་གི་ ཞབས་ལས་ འབྲུང་ཡིག་ གསར་
ཚོམ་འབད་མི་གཉིས་ལུ་ རྒྱགས་སྤུལ་གི་རྟགས་མ་ཡང་ གནང་ཡོད་པ་ཨིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལས་ རྫོང་སློབ་སྐྱེལ་བཟང་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་ཡང་ མི་ལོ་ ༡༢ གི་རིང་
ལུན་སེལ་གྱིང་སློབ་སྦྱོང་སྤེལ་ཁང་ནང་ཕྱག་ལུ་བཞུགས་སུ་ མཁོ་ཆེ་བའི་བརྟེན་
རྟགས་གི་རིགས་ཚུ་ ཁ་སྐོང་བཀའ་ཉེ་སློབ་སྦྱོན་འབད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ དེ་གི་ཤུལ་
ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ལོ་ལུ་ རྫོང་སློབ་ཀམ་ཞོར་བུ་གིས་ མི་ལོ་ ༢༤ རིང་ལུ་
སྤེལ་ཁང་འདི་ནང་ ཕྱག་ལུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ མིག་མཐོང་གི་མགོ་རྒྱན་གི་རིགས་
ཆ་མཉམ་ར་ འབྲུང་ཡིག་ནང་གསར་པ་བཟོས་འབད་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ ད་ལྟོ་འི་བར་
ན་ཡང་ སྤེལ་ཁང་འདི་ནང་གི་ སློབ་དཔོན་དང་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་མ་དོ་བར་ རྒྱལ་
ཡོངས་གི་མིག་དབང་ལུ་ཐོ་ཐོག་མི་ཚུ་ཡང་ ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད།

ཨིན་རུང་ རྫོང་ཁའི་འབྲུང་ཡིག་ ལག་ལེན་འཐབ་ད་ ཡིག་གཟུགས་དང་འབྲུང་ཡིག་
གཉིས་གི་བར་ན་ རྒྱད་པར་དུ་མ་གཟེ་ རྒྱགས་སོ་རུག། དེ་གིས་འབད་ ད་རེས་
རྫོང་ཁའི་ཡིག་ལམ་ནང་ འབྲི་སློབ་ག་ཡོད་མི་འདི་ ལྷག་ཆད་མེད་པར་ རྫོང་ཁའི་
འབྲུང་ཡིག་ནང་ བབ་ཡོད་པ་ཨིན། འདི་གིས་མ་འོངས་པར་ འབྲུང་ཡིག་གི་སྤུལ་
ཚད་དང་ལྡན་པའི་ གནས་ཚད་ གཅིག་མཚུངས་ འབྲུ་ཞི་གི་དོན་ལུ་དང་། འབྲུང་
ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱད་རིག་གི་ ལཱ་འབད་དགོ་པ་འབྲོན་མི་གིས་ མ་དོ་བར་

དང་འདོད་ཅན་ཚན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གཞི་རྟེན་གྱི་ལམ་སྟོན་འབད་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་
དོན་ལུ་ཨིན།

འབྲུར་ཡིག་འཕྲུལ་ཆས་རོ་སྟོན།

འབྲུར་ཡིག་གི་ནི་དང་ ལྷག་ནིའི་འཕྲུལ་ཆས་ཚུ་གི་ བ་སྟན་ མ་འབྲུམ་ལེ་ག་ ཡོད་པ་
ཨིན་རུང་ བ་སྟན་ཚུ་གསལ་རལ་འབད་མ་ལས་ རྫོང་ཁའི་ནང་ དར་བྱབ་མེད་ནི་དེ་
གིས་ འབྲུར་ཡིག་འཕྲུལ་ཆས་ཚུ་གི་ བ་སྟན་གསལ་རལ་ཚུ་ རྫོང་ཁ་དང་དབྱིན་སྐད་
བྱང་འབྲེལ་འབད་ རོ་སྟོན་འབད་བ་ཅིན།

༡༽ འབྲི་ཁྲམ་དང་ལྷགས་སྐྱུག། (Writing frame and stylus)

༢༽ འབྲུར་ཡིག་འབྲི་ཆས། (Braille)

3) འབྲུང་ཡིག་ཕྱིར་བཏོན། (Braille Display)

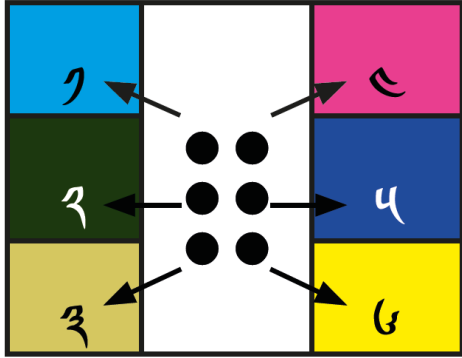
4) འབྲུང་ཡིག་པར་སྐྱུན། (Braille Embosser)

དོ་རྩུང་ གོང་གི་འབྲུལ་ཆས་ཚུ་གིས་མ་དོ་བར་ འབྲུལ་རིག་ གོང་འཕེལ་དང་
བསྐྱུན་ཏེ་ འབྲུང་ཡིག་གི་འབྲུལ་ཆས་གཞན་ཡང་ མྱོག་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ མཉེན་
ཆས་ལ་སོགས་པ་ འབྲུང་བཞེན་པ་ཡོད།

དོན་ཚན་དང་པ། འབྲུང་ཡིག་འོ་སྟོན།

འབྲུང་ཡིག་འདི་ཡང་ གཡོན་ཕྱོགས་ལུ་ཨང་ ༡ ༢ ༣ དང་། གཡམས་ཕྱོགས་ལུ་
 ཨང་ ༤ ༥ ༦ འབད་ སྟོམ་ འབྲུང་ཚག་དྲུག་ཡོད་མི་ཚུ་ ཞེབ་སྟེ་བྲིམ་ད་ ཡིག་
 བཟོ་ཡང་ འབྲུང་གཟུགས་ཀྱི་ རྣམ་པ་འབད་ འཐོན་ནི་ ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ འབྲུང་
 ཡིག་ ཟེར་སྐབ་ཨིན།

ཚག་(DOTS)

༡.༡ ་། གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུ་དང་ཚག་ཤད།

ཚག་དང་ཤད་གཉིས་པོ་འདི་ ཡིག་གཟུགས་ནང་འབྲི་དོ་བཟུམ། འབྲུང་ཡིག་ནང་ཡང་
 ཡིག་འབྲུ་དང་ ཚོག་འབྲུ་རེ་གི་ བྱལ་ལུ་ ས་སྟོང་མེད་པ་འབད་ ཚག་བྲི་ནི་དང་།
 མིང་ དང་ ཚོག་ བརྗོད་པ་གི་བྱལ་ལུ་ ས་སྟོང་མེད་པ་འབད་ ཤད་བྲིམ་ཨིན།

ཡི་གཱ།	འབྲུར་ཡིག།	འབྲུར་ཚོག་ཨང་།
ཀ།	⠠	༡ ན
ཁ།	⠡	༡ ན ཅ
ག།	⠢	༡ ན ཇ ཉ
ང།	⠣	༣ ཇ ཉ
ཅ།	⠤	༡ ཇ
ཆ།	⠥	༡ ཉ
ཇ།	⠦	༣ ཇ ཉ
ཉ།	⠧	༡ ན ན ཅ ཉ
ཏ།	⠨	༣ ན ཇ ཇ ཉ
ཐ།	⠩	༡ ཇ ཇ ཉ ཉ
ད།	⠪	༣ ན ན ཇ ཉ
ན།	⠬	༡ ན ཇ ཇ ཉ

ㄱ		ㄱ ㅋ ㆁ
ㅋ		ㅋ ㆁ
ㄴ		ㄴ ㆁ
ㆁ		ㄴ ㆁ
ㄷ		ㆁ
ㄸ		ㄱ ㅋ ㆁ ㄷ ㄸ
ㄹ		ㄴ ㆁ ㄷ ㄸ
ㄺ		ㆁ ㆁ ㄷ ㄸ
ㅁ		ㄱ ㅋ ㆁ ㄷ ㄸ
ㅂ		ㄱ ㄷ ㄸ
ㅅ		ㄱ ㅋ ㆁ ㄷ ㄸ
ㅈ		ㄱ ㅋ ㆁ ㄷ

ལ	⠠⠠⠠	༡ ༢ ༣
ཤ	⠠⠠⠠	༡ ༤ ༥
ས	⠠⠠⠠	༢ ༣ ༤
ཏ	⠠⠠⠠	༡ ༢ ༥
ཨ	⠠⠠⠠	༡
ཚག་ ། །	⠠⠠⠠	༢
ཤད་ ། །	⠠⠠⠠	༤ ༥ ༦

སྒྲིབ་ལུ་དང་པ། གསལ་བྱེད།

༡. རྗེ་པ་དང་པ། ཀ་ལ་ག་ང། ཚར་གསུམ་བྲིས།

དཔེར་ན།

ཀ་

ལ་

ག་

ང།

⠠⠠⠠

⠠⠠⠠

⠠⠠⠠

⠠⠠⠠⠠

སྡེ་པ་གཉིས་པ། ཅ་ཚ་ཇ་ཉ། ཚར་གསུམ་གྲིས།

དཔེར་ན།

ཅ་	ཚ་	ཇ་	ཉ།
⋮⋮	⋮⋮	⋮⋮	⋮⋮

སྡེ་པ་གསུམ་པ། ཏ་ཐ་ད་ན། ཚར་གསུམ་གྲིས།

དཔེར་ན།

ཏ་	ཐ་	ད་	ན།
⋮⋮	⋮⋮	⋮⋮	⋮⋮

སྡེ་པ་བཞི་པ། པ་ཕ་བ་མ། ཚར་གསུམ་གྲིས།

དཔེར་ན།

པ་	ཕ་	བ་	མ།
⋮⋮	⋮⋮	⋮⋮	⋮⋮

སྡེ་པ་ལྔ་པ། ཅ་ཚ་ཇ་ཉ། ཚར་གསུམ་གྲིས།

དཔེར་ན།

ཅ་	ཚ་	ཇ་	ཉ།
⋮⋮	⋮⋮	⋮⋮	⋮⋮

སྡེ་པ་རྒྱལ་པ། ཞ་བ་འ་ཡ། ཚར་གསུམ་བྲིས།

དཔེར་ན།

ཞ་

བ་

འ་

ཡ།

སྡེ་པ་བདུན་པ། ར་ལ་ཤ་ས། ཚར་གསུམ་བྲིས།

དཔེར་ན།

ར་

ལ་

ཤ་

ས།

སྡེ་པ་བརྒྱད་པ། ཉ་ཨ། ཚར་གསུམ་བྲིས།

དཔེར་ན།

ཉ་

ཨ།

༡. འོག་གི་ གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གུ་ཚུ་ བོ་རི་མ་སྤྲི་གས།

3. ག་གམ་གསལ་ མིང་ཚིག་ཚུ་ འབྲུང་ཡིག་ནང་ འབྲ་བཤུས་རྒྱབ།

ག་ལ།

ག་བ།

ག་ཤ།

ཁ་བ།

ཁམ།

ཁ་རང།

ག་ར།

ག་ལས།

གར།

ང་རང།

ངང་ལག།

ངང་པ།

ཅ་ཆས།

ཆད།

ཆང།

ཇ་དམ།

ཇག་པ།

ཉལ་ས།

ཉལ་ཁང།

ཉག་མ།

ཉན་ཉན།

ཐ་ལ།

ཐབ།

ཐང།

དང་པ།

དར།

དད་པ།

ནང་ན།

ན་ཚ།

པར།

པ་ལང།

པར་ཆས།

པར་ལང།

པ་མ།

པར།

པ་ལམ།

བང།

བར་ན།

བལ།

མར།

མལ་ཆ།

མ་ཚར།

མན་ཚད།

ཅམ་པ་ཀ།

ཅན་དན།

ཅང་ཅ།

ཚལ་མ།

ཚད།

ཚག་པར།

ཇ་པ།

མ་ཐག།

མ་ཤང།

ཞལ།

ཞལ་ལག།

ཞག།

ཟམ་པ།

ཟའང།

ཟ་ཆས།

ཡག།

ཡར།

ཡམ།

ཡང།

ཡལ།

རལ།

རང་།

ཤ་བ།

ཤལ།

ཤར།

ས་ཆ།

ས་ཁར།

ཉང་།

ཉ་སག།

ཉམ་བ།

ཨ་བ།

ཨ་མ།

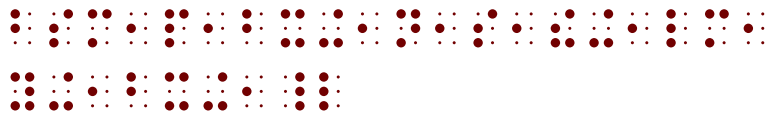

ཨག་ཁམ།

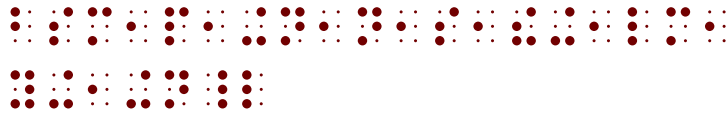

༤. འོག་གི་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ འདྲ་བཤུས་རྒྱུ་བ།

བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་།།

བསམ་པ་ངན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་ངན།།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། ལོག་ཡིག།

ལོག་པའི་ ཡི་གུ་ཨིན་པའི་ རོས་འཛིན་ལུ་ ལོག་རྟགས་ (འབྱུར་ཚལ་ཨང་༤) འདི་
བཀའ་ཞིན་མ་ལས་ ལོག་ཡིག་ཚུ་ས་སྟོང་ མེད་པ་འབད་ གྲི་དགོ།

ལོག་ཡིག།	འབྱུར་ཡིག།	འབྱུར་ཚལ་ཨང་།
ཌ	⠠⠠⠠⠠	༥ དང་ ༢ ༣ ར ཕ
ཝ	⠠⠠⠠⠠	༥ དང་ ༡ ར ཕ ༦
ཎ	⠠⠠⠠⠠	༥ དང་ ༢ ༣ ར ༦
ཏ	⠠⠠⠠⠠	༥ དང་ ༡ ༣ ར ཕ
ཐ	⠠⠠⠠⠠	༥ དང་ ༡ ར ར ཕ
ཊ	⠠⠠⠠⠠	༥ དང་ ༡ ར ར
ཋ	⠠⠠⠠⠠⠠	༡ ༣ དང་ ༥ དང་༡ ར ར

སྟོང་ལཱ་གཉིས་པ། ལོག་ཡིག།

༡. ལོག་ཡིག་ རེ་རེ་བཞིན་དུ་འབད་ གྲུལ་རེ་ གྲིས།

དཔེར་ན།

ཌ

⠠⠠⠠⠠

ཌ

⠠⠠⠠⠠

ཌ

⠠⠠⠠⠠

ཌ

⠠⠠⠠⠠

ཌ

⠠⠠⠠⠠

ཐ་ ཐ་ ཐ་ ཐ་ ཐ།
⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏

ཏ་ ཏ་ ཏ་ ཏ་ ཏ།
⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏

ཐ་ ཐ་ ཐ་ ཐ་ ཐ།
⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏

ཕ་ ཕ་ ཕ་ ཕ་ ཕ།
⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏

ཟ་ ཟ་ ཟ་ ཟ་ ཟ།
⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏

༤. ལོག་ཡིག་ག་ར་ ཚངམ་འབད་ གུལ་གཅིག་ནང་ གྲིས།
དཔེར་ན།

ཏ་ ཐ་ ཏ་ ཐ་ ཕ་ ཟ།
⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏ ⠠⠏

དོན་ཚན་གསུམ་པ། མཐུག་ཡིག།

མཐུག་ཡིག་འདི་ མིག་མཐོང་གི་ཡིག་གཟུགས་ནང་གི་བའི་སྐབས་ ག་ཇ་ཏ་ད་བ་
 མིང་གཞི་ཚུ་གི་ འོག་ལས་ ཉ་ བཏགས་པ་ཨིན་རུང་ འབྲུང་ཡིག་ནང་ གི་བའི་
 སྐབས་ མིང་གཞི་གི་བྱུལ་ལས་ ས་སྟོང་མེད་པ་འབད་ ཉ་གི་ཨིན།

མཐུག་ཡིག།	འབྲུང་ཡིག།	འབྲུང་ཚག་ཨང།
ལ	⠠⠠⠠⠠	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ ༧ ༨ ༩
ལ	⠠⠠⠠⠠	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ ༧ ༨ ༩
ལ	⠠⠠⠠⠠⠠⠠	༤ ༥ ༦ ༧ ༨ ༩ ༡༠ ༡༡ ༡༢ ༡༣ ༡༤ ༡༥ ༡༦ ༡༧ ༡༨ ༡༩ ༢༠
ལ	⠠⠠⠠⠠	༢ ༣ ༤ ༥ ༦ ༧ ༨ ༩ ༡༠ ༡༡ ༡༢ ༡༣ ༡༤ ༡༥ ༡༦ ༡༧ ༡༨ ༡༩ ༢༠
ལ	⠠⠠⠠⠠	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ ༧ ༨ ༩ ༡༠ ༡༡ ༡༢ ༡༣ ༡༤ ༡༥ ༡༦ ༡༧ ༡༨ ༡༩ ༢༠

སྟོང་ལཱ་གསུམ་པ། མཐུག་ཡིག།

༡. མཐུག་ཡིག་ རེ་རེ་བཞིན་རུ་འབད་ བྱུལ་རེ་ གི་སྐ།

དཔེར་ན།

ལ་ ལ་ ལ་ ལ་ ལ།
 ⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠⠠

མཁུ་ མཁུ་ མཁུ་ མཁུ་ མཁུ་
⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑

མུ་ མུ་ མུ་ མུ་ མུ་
⠠⠏⠏⠏⠑⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑⠑

མཱ་ མཱ་ མཱ་ མཱ་ མཱ་
⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑

མཱ་ མཱ་ མཱ་ མཱ་ མཱ་
⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑

3. མུམུག་ཡིག་ག་ར་ ཚ་འམ་འབད་ མུལ་གཅིག་ནང་ མིམ།
དཔེར་ན།

མཱ་ མཱ་ མཱ་ མཱ་ མཱ་
⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑ ⠠⠏⠏⠏⠑

དོན་ཚན་བཞི་པ། དམིགས་བསལ་ཕྱི་རྟགས།

དམིགས་བསལ་ ཕྱི་ཡིག་ཚུ་ མང་ཤོས་ར་ སྲགས་ཚུ་ནང་ འཕོན་ནི་ ཡོད་པ་
ཞིན། འབྲུང་ཚག་དྲུག་པ་༼༤༽ འདི་ དམིགས་བསལ་ ཕྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལུ་
ལག་ལེན་འབབ་དགོ།

དཔེར་ན།

པ་རྩ།

མི་རྩི།

མེ་རྩ།

ཚོ།

ལྟོན།

མ་རྩ།

པ་རྩེ།

སྦྱོང་ལུ་བཞི་པ། དམིགས་བསལ་ཕྱི་ཡིག།

༡. འོག་གི་ཕྱི་ཡིག་ རེ་རེ་བཞིན་དུ་འབད་ འབྲུང་བཟུང་བྱེད་མི།

པ་རྩ།

མི་རྩི།

མེ་རྩ།

ཚོ།

ལྟོན།

མ་རྩ།

པ་རྩེ།

དོན་ཚན་ལྔ་པ། དབྱངས།

དབྱངས་འདི་ ཡིག་གཟུགས་ནང་གི་བའི་སྐབས་ གི་གྲ་(ི) འགྲང་པོ་(ེ) བ་རོ་
 (ོ) གསུམ་ མིང་གཞི་ག་ཨིན་མི་འདི་གི་ མགྲ་ལུ་བཀལ་ནི་དང་། ཞབས་ཀྱ་(ུ)
 འདི་ འོག་ལུ་བཏགས་པ་ཨིན་རུང་ འབྲུར་ཡིག་ནང་ གི་བའི་སྐབས། རིམ་པ་བཞིན་
 ཅུ་ ས་སྟོང་མེད་པ་འབད་ གི་མ་ཨིན།

དབེར་ན།

གི་ ཀྱ་ ཀེ་ ཀོ།
 ⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠

དབྱངས།	འབྲུར་ཡིག།	འབྲུར་ཚག་ཨང།
ི	⠠⠠⠠	༡ ར
ེ	⠠⠠⠠	༡ ན ལ
ོ	⠠⠠⠠	༡ ཕ
ུ	⠠⠠⠠	༡ ན ཕ

སྒྲིབ་ལཱ་ལྔ་པ། དབྱངས།

༡. གསལ་བྱེད་ག་ར་ལུ་ དབྱངས་(ི) བཀལ་ཉེ་བྲིས།

དཔེར་ན།

གི་	མི་	གི་	ད།	ཉི་	ཨ།
⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠

༢. གསལ་བྱེད་ག་ར་ལུ་ དབྱངས་(ུ) བཀལ་ཉེ་བྲིས།

གུ་	མུ་	གུ་	ཅ།	ཉུ་	ཨུ།
⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠

༣. གསལ་བྱེད་ག་ར་ལུ་ དབྱངས་(ེ) བཀལ་ཉེ་བྲིས།

གེ་	མེ་	གེ་	ད།	ཉེ་	ཨ།
⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠

༤. གསལ་བྱེད་ག་ར་ལུ་ དབྱངས་(ོ) བཀལ་ཉེ་བྲིས།

གོ་	མོ་	གོ་	ད།	ཉོ་	ཨོ།
⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠

༥. གཤམ་གསལ་ མིང་ཚིག་ཚུ་ འབྲུར་ཡིག་ནང་ འདྲ་བཤུས་རྒྱུ།

གི་ཡི།	མུ་མུ།	གི་མུ།	དོ་མ།
⠠⠠⠠⠠⠠	⠠⠠⠠⠠⠠	⠠⠠⠠⠠⠠	⠠⠠⠠⠠⠠

ཅིག། རྒྱུ་ལྷ། རི་བོ། ཉེ་ཚོགས།

རྒྱ་ལྷ། ལྷུང་མ། དེ་ལྷ།

ལོང་ལྷ། དེ་ལྷ། ལྷུང་ལྷ།

ལོང་ལོ། ལོ་ལོ། ཅི་ལ་ལ།

རྒྱུང་ལོགས། ལོང་ལོང་ལོ།

ལྷུང། ལོང་ལོང། ལོང།

ལོང་ལོ། ལྷུང། ལོང་ལོ།

ལོ་ལོ། ལོང་ལོ། ལོ་ལོ།

དོན་ཚན་རྒྱལ་པ། འདོགས་ཅན།

འདོགས་ཅན་ཟེར་མི་འདི་ མིང་གཞི་ཚུ་གི་འོག་ལུ་ ཡ་ར་ལ་ཤ་ བཏགས་མི་ འདི་
 ལུ་འདོགས་ཅན་དང་། འ་ཚུང་ཟེར་ འདོགས་ཅན་གྱི་གངས་སུ་མེན་རུང་ རྫོད་སྐྱ་
 རིང་མོ་འབད་ འཐོན་ནི་གི་དོན་ལུ་ མིང་གཞི་ཚུ་གི་འོག་ལུ་ བཏགས་མི་ལུ་སྐྱབ་
 ཨིན།

དཔེར་ན།

ཏ བ མ ཟ ལ།
 ་

༤.༡ ་ ཡ་བཏགས།

ཡ་བཏགས་འདི་ མིག་མཐོང་གི་ ཡིག་གཞུགས་ནང་ གི་བའི་སྐབས་ མིང་གཞི་ཚུ་
 གི་ འོག་ལས་བཏགས་པ་ཨིན་རུང་ མིག་ལོང་འབྱུང་ཡིག་ནང་ གི་བའི་སྐབས་ མིང་
 གཞི་གི་ཤུལ་ལས་ ས་སྟོང་མེད་པ་འབད་ གི་ཤ་ཨིན།

ཡ་བཏགས།	འབྱུང་ཡིག།	འབྱུང་ཚུག་ཨང་།
ུ	་ ་	༢ ༣ ༥ ༦

དཔེར་ན།

ཀ་ ཟ་ ག།
⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠⠠

ར་བཏགས།	འབྱུང་ཡིག།	འབྱུང་ཚུགས།
ྱ	⠠⠠	༣ ུ

སྒྲིབ་ལུ་བདུན་པ། ར་བཏགས།

༡. མིང་གཞི་ ཀ་ ལ་ ཀ་ ཏ་ ཐ་ ད་ ར་ པ་ བ་ མ་ ཤ་ ས་ ཏ་
ལུ་ ར་བཏགས་བཀལ་ཏེ་བྲིས།

དཔེར་ན།

ཀ་ ཟ་ ག་ ཏ་ ཐ་ ད་ ར།
⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠

༢. གཤམ་གསལ་ མིང་ཚིག་ཚུ་ འབྱུང་ཡིག་ནང་ འབྱུང་བཤུས་རྒྱབ།
ཀང་གི། ལྷང་ལྷང། རྩང་ལྷང།
⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠

འི་ཤུ་ལ། འི་ལ་ལ། རྩ་ཏ་ལ་འི།
⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠ ⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠

མིན་ལས།

བྲག་ཕྱག།

གི།

སྲོག།

མིལ་བྱ།

༤.༣ ། ལ་བཏགས།

ལ་བཏགས་འདི་ མིག་མཐོང་གི་ ཡིག་གཟུགས་ནང་ མི་བའི་སྐབས་ མིང་གཞི་ཚུ་
གི་ འོག་ལས་བཏགས་པ་ཡིན་ཅུང་ འབྱར་ཡིག་ནང་ མི་བའི་སྐབས་ མིང་གཞི་གི་
འབྱུང་ལས་ ས་སྟོང་མེད་པ་འབད་ བྲིམ་ཡིན།

དཔེར་ན།

མྱ་

མྱ་

མྱ།

ལ་བཏགས།	འབྱར་ཡིག།	འབྱར་ཚག་ཨང་།
མྱ	⠨⠨	༣ ཡ

འ་རྒྱུང་།	འབྱུང་ཡིག།	འབྱུང་ཚག་ཡང་།
འ	འ	༡ ༣ ༥

སྤྱིང་ལུ་བཅུ་པ། འ་རྒྱུང་།

༡. གསལ་བྱེད་སྤྱིང་ལུ་ ག་ར་ལུ་ འ་རྒྱུང་བཀལ་ཏེ་བློ་སྤྲོད་

དཔེར་ན།

ཀུ་ ལུ་ ལུ་ ལུ་
 །།།། །།།། །།།། །།།།

ལུ་ ལུ་ ལུ་
 །།།། །།།། །།།།

༢. གཤམ་གསལ་ མིང་ཚིག་རྒྱུ་ འབྱུང་ཡིག་ནང་ འབྱུང་བཤམ་རྒྱུ་

ཀོལ་ཀ་ཀ། ལུ་ད་ལ། ལུ་ཏ་ཏི།
 །།།། །།།། །།།། །།།། །།།། །།།། །།།། །།།། །།།།

ལུ་བང་། ཏའི་ལུ་ལ། ལུ་ལ་ལུ་ལ།
 །།།། །།།། །།།། །།།། །།།། །།།། །།།། །།།། །།།།

ལུ་ལུ་ལ། ལུ་ལུ་ལ།
 །།།། །།།། །།།། །།།། །།།། །།།།

ལུ་ལུ་ལ། ལུ་ལུ་ལ།
 །།།། །།།། །།།། །།།། །།།། །།།།

དོན་ཚན་བདུན་པ། མགོ་ཅན།

མགོ་ཅན་ཟེར་མི་འདི་ འཕྲོ་བ་ཐངས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ མིང་གཞི་ཚུ་གི་མགུ་ལུ་ ར་ལ་
ས་ གསུམ་བཀལ་ཏེ་འབྲི་མི་འདི་ཨིན། མིག་མཐོང་ཡིག་གཟུགས་ནང་ ཟླ་བའི་
སྐབས་ དང་པ་མགོ་ཅན་གསུམ་གང་རུང་བྲིས་ཏེ་ མིང་གཞི་ཡི་གུ་ འོག་ལུ་
བཏགས་པ་ཨིན་རུང་ འབྲུར་ཡིག་ནང་བྲིས་ད་ མགོ་ཅན་གསུམ་གང་རུང་བྲིས་ཏེ་ དེ་
གི་ཕྱལ་ལས་ ས་སྟོང་མེད་པ་འབད་ མིང་གཞི་ ཟླ་བའོ་པ་ཨིན།

དཔེར་ན།

ཀ། ཀླ། ཀླ།
།:།:།: །:།:།: །:།:།:

དེ་ལས་ ར་དང་ས་མགོ་གི་སྐབས་ལུ་ གཞན་སྐྱུར་དགོ་པ་འཕྲོན་པ་ཅིན་ འདོགས་
ཅན་ དབྱངས་ རྗེས་འཇུག་ ཡང་འཇུག་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་ ཟླ་བའོ་པ་ཨིན།

དཔེར་ན།

སྟོགས། སྐྱུགས། སྐྱུགས།
།:།:།:།:།:།:།: །:།:།:།:།:།:།: །:།:།:།:།:།:།:།:

༡. འོག་གི་ མིང་ཚིག་ཚུ་ འབྲུང་ཡིག་ནང་ འབྲ་བ་བྱས་ཀྱི་བ།

སྒོ་དམ།

སྒང་ལྷ།

སྒ་ལོ་ར།

སྒྲོགས་གྲུ་བ།

སྒྲོན་ཤིང་།

སྒྲོ་རམ།

སྒྲུ་མ་ར།

སྒྲགས།

སྒྲ་བ།

སྒྲན་ཀྱིས།

ཡ.༣ ་ ས་མགོ།

ས་མགོ་འདི་ མིག་མཐོང་གི་ ཡིག་གཟུགས་ནང་ གྲི་བའི་སྐབས་ མིང་གཞི་ཚུ་གི་
མགྲུ་ལུ་བཀལ་ཏེ་གྲིམ་ཨིན་རུང་ འབྲུང་ཡིག་ནང་ གྲི་བའི་སྐབས་ ས་མགོ་དེ་ཏེ་
མ་གྲི་ཞིན་ན་ དེ་གི་བྱུལ་ལས་ ས་སྒོང་མེད་པ་འབད་ མིང་གཞི་ གྲི་དགོ་པ་ཨིན།

ས་མགོ།	འབྲུང་ཡིག།	འབྲུང་ཚག་ཨང།
ས	⠨⠨	༣ ཡ

སྒྲོང་ལུ་བཅུ་གསུམ་པ། ས་མགོ།

༡. མིང་གཞི་ ཀ་ ག་ ང་ ཉ་ ཏ་ ཉ་ ན་ བ་ བ་ མ་ ཚ་ ལུ་ ས་མགོ་
བཀལ་ཏེ་ གྲིས།

དོན་ཚན་བརྒྱད་པ། ཡང་ཡིག།

ཡང་ཡིག་ཚུ་ མ་གྲི་བའི་སྡོན་མར་ ཡང་རྟགས་ (འབྲུར་ཚག་ཡང་) ༩ ༧ ༥ ༦
 གྲི་དགོ། སྲིར་བཏང་ ཡང་ཡིག་ཚུ་ དབྱིན་རྟེན་གྱི་ འབྲུར་ཡིག་ཡང་ཡིག་ ག་ཨིན་
 མི་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་། མ་འོངས་པར་ ཕྱིས་གྱི་རིགས་ཚུ་ རྫོང་ཁའི་ནང་
 ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པ་ཅིན་ བི་མེམ་ (Nemeth) འབྲུར་ཡིག་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་
 ལག་ལེན་ འཐབ་དགོ་པ་ཨིན།

ཡང་ཡིག།	འབྲུར་ཡིག།	འབྲུར་ཚག་ཡང་།
#	⋮	༩ ༧ ༥ ༦
༡	⋮⋮	༩ ༧ ༥ ༦ ཅང་ ༡
༢	⋮⋮	༩ ༧ ༥ ༦ ཅང་ ༡ ༢
༣	⋮⋮	༩ ༧ ༥ ༦ ཅང་ ༡ ༧
༤	⋮⋮	༩ ༧ ༥ ༦ ཅང་ ༡ ༧ ༥
༥	⋮⋮	༩ ༧ ༥ ༦ ཅང་ ༡ ༥
༦	⋮⋮	༩ ༧ ༥ ༦ ཅང་ ༡ ༢ ༧
༧	⋮⋮	༩ ༧ ༥ ༦ ཅང་ ༡ ༢ ༧ ༥

༤	⠠⠨⠠⠨	༣ ༤ ༥ ༦ ཏྲ་ ༡ ༢ ༥
༧	⠠⠨⠠⠨	༣ ༤ ༥ ༦ ཏྲ་ ༢ ༤
༠	⠠⠨⠠⠨	༣ ༤ ༥ ༦ ཏྲ་ ༢ ༤ ༥

སྒྲིབ་ལཱ་བརྩམ་བཞི་པ། ཡང་ཡིག།

༡. ཡང་ གཅིག་ལས་ བརྩམ་ཚུན་ འབྲུང་ཡིག་ནང་ གྲིས།
དཔེར་ན།

༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦
⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨

༢. འོག་ལཱ་ ཡང་ཡིག་ནང་ བཀོད་ཡོད་མི་ཚུ་ འབྲུང་ཡིག་གི་ རྟེན་ནང་ གྲིས།

༣ ༧ ༡༡ ༡༥ ༡༩
⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨

༡༦ ༡༧ ༡༨ ༡༩ ༢༠
⠠⠨⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨⠠⠨ ⠠⠨⠠⠨⠠⠨

༣. འོག་གི་ཡིག་འབྲུང་ནང་ བཀོད་ཡོད་མི་ གྲུངས་ཁ་ཚུ་ འབྲུང་ཡིག་ ཡང་ནང་
གྲིས།

གསུམ། དབྱེ། བརྩམ། གཉིས། གྲང་ཀོང། གཅིག། ལྷ། ལྷུག།

དོན་ཚན་དགུ་པ། མགོ་རྒྱན་དང་ཤད་ཀྱི་རིགས།

༡.༡ ། མགོ་རྒྱན།

མགོ་རྒྱན་བེར་མི་འདི་ རྫོང་ཁའི་ནང་ གཏང་ཡིག་དང་ ལུ་ཡིག་བཀའ་ཤོག་ འབྲི་
 ཚུམ་ལ་སོགས་པ་ ག་ཅི་གི་རིགས་བྲི་དགོ་རུང་ ཡི་གུ་འདི་ འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཉེ་
 མར་ འབྲི་མི་འདི་ཨིན།

ཨིན་རུང་ རྫོང་ཁའི་ནང་ སྤྱིར་བཏང་ བཀའ་ཤོག་དང་ལུ་ཡིག་གིས་ མ་བཅུ་བའི་
 གཏང་ཡིག་གི་རིགས་དང་ འབྲི་ཚུམ་བྲི་བའི་སྐབས་ སྤྱིར་བཏང་ མགོ་རྒྱན་དང་།
 སྤྱུལ་ཤད་ཚུ་ ལག་ལེན་ འཐབ་ཨིན། འབྲུར་ཡིག་ནང་ མགོ་རྒྱན་འབྲི་ཐངས་འདི་
 ཡང་ ཡིག་གཟུགས་ནང་ འབྲི་དོ་བཟུམ། འཐོབ་ལམ་དང་ འཁྲིལ་ཉེ་ ས་སྟོང་
 བཞག་སྟེ་ བྲི་དགོ་པ་ཨིན།

མགོ་རྒྱན་རྒྱས་པ་དང་ འབྲིང་པོ་ སྤྱད་པ་ གཏེར་ཡིག་ཚུ་ བཀའ་དང་བསྟན་
 བཅོས་དང་ བཀའ་གཏེར་དགོངས་གཏེར་ཚུ་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པ་མ་
 གཏོགས་ རྫོང་ཁའི་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟོལ་མེད་པ་ཨིན།

མིང་།	མགོ་རྒྱན།	འབྲུར་ཡིག།	འབྲུར་ཚག་ཨང་།
སྤྱིར་བཏང་།	≡	⋮	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦
བཀའ་ཤོག།	≡	⋮ ⋮	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་ ༡ ༥

ལྷ་ཡི་གཤམ།	༄	⠠⠠⠠⠠⠠⠠	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་། ༡ ༢ ༣ ༤
སྐྱེལ་ཤད། (གཉེས་མགོ་ཅན)	༅	⠠⠠⠠⠠⠠⠠	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་། ༡ ༢ ༤ ༥
སྐྱེལ་ཤད། (བདུན་མགོ་ཅན)	༆	⠠⠠⠠⠠⠠⠠	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་། ༡ ༢ ༣ ༤ ༥
རྒྱས་པ།	༇	⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་། ༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་། ༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་། ༤ ༥ ༦
འབྲིང་པོ།	༈	⠠⠠⠠⠠⠠⠠⠠	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་། ༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་། ༤ ༥ ༦
སྐྱད་པ།	༉	⠠⠠⠠⠠⠠⠠	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་། ༤ ༥ ༦
འཕྱར་ཤད་མ།	༊	⠠⠠⠠⠠⠠⠠	༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་། ༢ ༣

གཏེར་ཡིག། (ཨ་ཕྱེད་)	ཨ		༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་ ༡
གཏེར་ཡིག། (ཨ་ཕྱེད་ཉི་ལྔ་ཅན་)	ཨྐ		༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་ ༡ དང་ ༥ ༦
འུང་གཏེར་ཤད་མ།	འྐེ		༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་ ༡ ༣ ༥
འུང་རྣམ་བཅད་མ།	འྐེ		༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ དང་ ༢ ༤ ༦

༤.༢ ་། ་ཤད།

ཤད་འཐོབ་ཚུལ་གོང་གི་དོན་ཚན་ཀ་པ་ གསལ་བྱེད་ཀྱི་ནང་ལུ་བཀོད་ཡོད་པ་ བརྩམ་དང་། གཏེར་ཤད་ཚུ་ རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས། བཀའ་གཏེར་དང་དགོངས་གཏེར་ཚུ་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པ་ མ་གཏོགས་ རྗོང་ཁའི་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་མེད་པ་ཨིན།

མིང་།	ཤད།	འུར་ཡིག།	འུར་ཚག་ཨང་།
གཅིག་ཤད།	།		༤ ༥ ༦
གཉིས་ཤད།	།།		༤ ༥ ༦ དང་ ༡ ༢ ༣
གཏེར་ཤད།	ེ		༤ ༥ ༦ དང་ ༡ ༣ ༥

ནམ་བཅད་མ།	ཅ		༤ ༥ ༦ དང་ ༡ ༢ ༣
ཚོག་ཤད།	ཀ ཁ		༤ དང་ ༤ ༥ ༦
རིན་ཚེན་སྤྲུངས་ཤད།	ཨ		༤ ༥ ༦ དང་ ༡ ༢ ༣
རྒྱ་གམ་ཤད།	ཨྲ		༤ ༥ ༦ དང་ ༡ ༢ ༣ ༤ ༥

༤.༣ ་ གྲུག་ཤད།

གྲུག་ཤད་འདི་ཚུ་ མ་གཞི་རྫོང་ཁའི་ནང་ མེད་པ་ཡིན་ཅུང་ རྒྱན་ཡིག་གི་དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ཉེ་ ལག་ལེན་ འཐབ་དགོས་ འཐོན་མ་ལས་ དབྱིན་རྒྱན་ནང་ ག་ཡོད་མི་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ རྫོང་ཁའི་འབྲུར་ཡིག་ནང་ཡང་ གྲུག་ཤད་ལག་ལེན་ འཐབ་ཐངས་འདི་ བོ་མེས་ (NEMETH) འབྲུར་ཡིག་ལས་རྟོ་བྲངས་ཉེ་ བཟོ་ཡོད་མི་འདི་ ལག་ལེན་ འཐབ་དགོས་ཡིན།

མིང་།	གྲུག་ཤད།	འབྲུར་ཡིག།	འབྲུར་ཚོག།
གྲུག་ཤད་རྒྱང་པ།	()		༡ ༢ ༣ ༤ ༥ དང་ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦
གྲུག་ཤད་རྒྱར་ཅན་མ།	[]		༤ དང་ ༡ ༢ ༣ ༤ ༥ དང་ ༤ དང་ ༡ ༢ ༣ ༤ ༥

<p>གྲུག་ཤད་འབྲུར་ཚན་མ།</p>	<p>{}</p>		<p>༤ ༤ ཉང་ ༡ ༢ ༣ ༥ ༦ ༧ ༨ ཉང་ ༣ ༣ ༧ ༥ ༦</p>
----------------------------	-----------	---	---

དོན་ཚན་བརྒྱུ་པ། ཡིག་རྟགས་སྣ་ཚོགས།

དབྱིན་སྐད་ནང་གི་ ཡིག་རྟགས་ཚུ་ རྫོང་ཁའི་ ཡིག་གཟུགས་ནང་ ལག་ལེན་
འཐབ་དོ་བརྩམ་ རྫོང་ཁའི་ འབྲུང་ཡིག་ནང་ཡང་ ལག་ལེན་ འཐབ་ཞིན།

མིང།	བན་རྟགས།	འབྲུང་ཡིག།	འབྲུང་ཚགས།
བྱི་རྟགས།	?	⠠	༡ ༣ ༤
འབྲེལ་རྟགས།	-	⠨	༣ ༤ དང་ ༣ ༤
འབྲེད་རྟགས།	:	⠨	༡ ༥ དང་ ༡ ༥
སེམས་ཚོར་བའི་རྟགས།	!	⠠	༡ ༣ ༥
མཚུངས་རྟགས།	/	⠨	༤ ༥ ༦ དང་ ༣ ༤
ལྷུང་འབྲེན་རྟགས།	” ”	⠨	༤ དང་ ༡ ༣ ༤ དང་ ༣ ༥ ༦ དང་ ༣
ལྷུང་འབྲེན་རྟགས།	‘ ’	⠨	༡ ༣ ༤ དང་ ༤ དང་ ༣ ༥ ༦
ཞིན་རྟགས།	✓	⠠	༡ ༣ ༥
མེན་རྟགས།	×	⠠	༡ ༤ ༦

དོན་ཚན་བརྒྱ་གཅིག་པ།

ངོས་གཟུང་རྟགས།

ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་ ལྷ་ལྟོན་དང་ ལྷ་བརྟུན་ རྗེས་སྤྱང་རྩོད་ གསུམ་པོ་འདི་ རྗེད་
 རྒྱ་བཏོན་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཡི་གུ་གི་ མགུ་ལུ་བཀའ་ཉེ་བྲིས་ཨིན་རུང་ འབྲུང་ཡིག་ནང་
 བྲི་བའི་སྐབས་ མིང་གཞི་གི་ལྷལ་ལས་ ས་སྟོང་མེད་པ་འབད་ བྲི་དགོ་པ་ཨིན།
 ངོས་གཟུང་ཉི་ལྷེ་དང་ རྗེད་རྟགས་གཉིས་པོ་འདི་ ཡིག་གཟུགས་ནང་ལུ་ ངོས་
 འཛིན་འབད་དགོ་པའི་ མིང་ཚོག་ ག་ཨིན་མི་གི་ མཇུག་ལུ་ བརྟགས་པ་ཨིན་རུང་
 འབྲུང་ཡིག་ནང་བྲིས་ད་ ངོས་འཛིན་འབད་དགོ་པའི་ མིང་ཚོག་གི་ ལྷལ་ལས་ ས་
 རྟོང་མེད་པ་འབད་ བྲི་དགོ་པ་ཨིན།

མིང་།	རྟགས།	འབྲུང་ཡིག།	འབྲུང་ཚག་ཨང་།
ལྷ་ལྟོན།	ྱི	⋮	༣ ༥ ༧
ལྷ་བརྟུན།	ྱི	⋮	༥ ༧
རྗེས་སྤྱང་རྩོད།	ྱི	⋮	༣ ༣
ངོས་གཟུང་ཉི་ལྷེ།	ྱི	⋮	༣ ༥
ངོས་གཟུང་རྗེད་རྟགས།	ྱི ྱི ྱི	⋮	༣ ༧

རྗེལ་ནག་གསུམ།	xx		༣ ལ ༥ རྩོད་ ༣ ལ ༤ རྩོད་ ༣ ལ ༤ རྩོད་ ༣ ལ ༤
རྗེལ་དཀར་རྗེལ་ནག།	ox		༣ ལ ༥ རྩོད་ ༡ ༣ ༥ རྩོད་ ༣ ལ ༤
ཚད་རྟགས།			༣ ལ ༥ རྩོད་ ༡ ༤
རྟམ་རྟགས།			༣ ལ ༥ རྩོད་ ༣ ལ
སྐྱ་གཅན་ཚར་རྟགས།			༣ ལ ༥ རྩོད་ ༣ ལ ༥
ཕུར་པ།			༣ ལ ༥ རྩོད་ ༡ ༣ ལ
སྐྱད་རྟགས།	≡		༣ ལ ༥ རྩོད་ ༣ ༣ ལ ༤
གུག་རྟགས་གྱོན།	༧༠		༣ ལ ༥ རྩོད་ ༡ ༣ ལ ༥
གུག་རྟགས་གྲུས།	༠༧		༣ ལ ༥ རྩོད་ ༣ ༣ ༥ ༤
ཡང་ཁང་གྱོན།	༩		༣ ལ ༥ རྩོད་ ༡ ༣ ༣ ༥ ༤

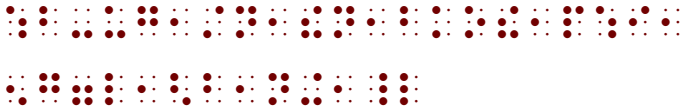
མང་ཁང་གྲུ་མ།			མ ལ ཡ ཏང་ ཉ མ ལ ཡ ཡ
མོར་བྱ།			མ ལ ཡ ཏང་ ཉ མ ལ ཡ
པ་ལུ་ཏ།			མ ལ ཡ ཏང་ ཉ ཉ ལ ཡ
རྩུད་རྟགས་མེ་ལོང་ཅན།			མ ལ ཡ ཏང་ ཉ མ ཡ ཡ
བཞི་མིག་ཅན།			མ ལ ཡ ཏང་ ཉ ཉ མ ལ ཡ
དོ་རྩེ་རྒྱ་གྲུ་མ།			མ ལ ཡ ཏང་ ཉ ལ ཡ
མཛེ་བྱ།			མ ལ ཡ ཏང་ ཉ ཉ
དོ་རྩེ།			མ ལ ཡ ཏང་ ཉ ཡ
མོར་བུ་གཉིས་འབྲེལ།			མ ལ ཡ ཏང་ ཉ མ ལ
མོར་བུ་གསུམ་འབྲེལ།			མ ལ ཡ ཏང་ ཉ མ ལ ཏང་ ཉ མ ལ

འོར་ཕུ་བཞི་འབྲིལ།			3 4 5 6 7 8 4 6 7 8 9 6 7 8 9
ཀྱ་རྩུ་ལ་བཞི་མིག་ཅན།			3 4 5 6 7 8
ཕྱག་སྐྱོ།			3 4 5 6 7 8 9
འངམ་སྐྱོ།			3 4 5 6 7 8 9
སྐྱབ་ཆལ་རོལ་མོ།			3 4 5 6 7 8 9 10
ཀྱང་གྲི།			3 4 5 6 7 8 9 10
ལྷེ་ཙ་ཅན།			3 4 5 6 7 8 9
མཚུ་ཅན།			3 4 5 6 7 8 9
གྲུ་ཅན་རྒྱུངས།			3 4 5 6 7 8 9
གྲུ་མེད་རྒྱུངས།			3 4 5 6 7 8 9

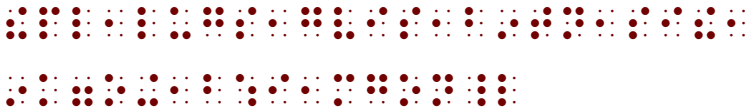
སྐྱོང་ལཱ་བཙུག་ལྷན་ཁག་གི་སྐྱོང་བཅའ་སྤྲོད་པའི་སྐབས་སུ།

༡. རྒྱལ་པོ་བཟུང་བ་ལྟུགས་འདྲ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་བཤུགས་ཀྱི་བྱ་བ།

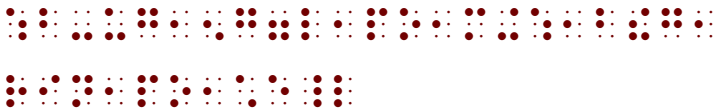
འབྲུག་ཙན་དན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་བཤུགས་ཀྱི་བྱ་བ། །

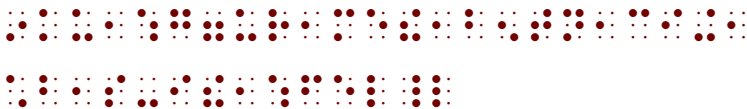
དཔལ་ལྷན་ཁག་གི་སྐྱོང་བཅའ་སྤྲོད་པའི་སྐབས་སུ།

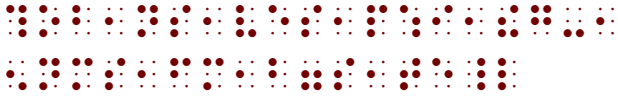
འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མངའ་བའི་བཤུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

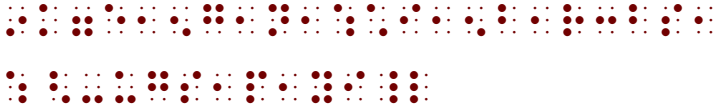
སྐྱོང་བཅའ་སྤྲོད་པའི་སྐབས་སུ་མངའ་བའི་བཤུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

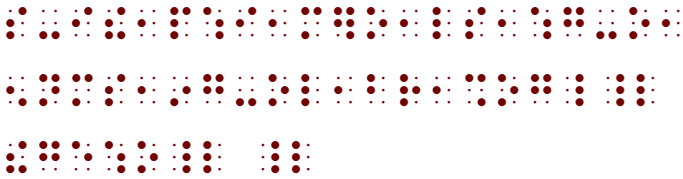
ཐོབ་ནས་ཉེས་པའི་དགྲ་རྣམས་པམ་བྱས་ཏེ། །

སྐྱེ་ཞ་ན་འཆི་བ་ལྷབས་འཁྲུགས་པ་ཡི། །

སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་འགོ་རྣམས་སྲོལ་བར་ཤོག། །། དགེའོ། །།

ས་མགོ་ །ས།		༣ ༥
གཅིག་ཤད་ །།		༧ ༥ ༦
གཉིས་ཤད་ །།།		༧ ༥ ༦ ཉང་ ། ༣ ༣
ཡིན་རྟགས་ །✓།		། ༣ ༥
མིན་རྟགས་ །×།		༣ ༧ ༦
ཡང་ཁང་གྲུན་ །།།		༣ ༧ ༥ ཉང་ ། ༣ ༣ ༥ ༦
ཡང་ཁང་གྲུས་ །།།		༣ ༧ ༥ ཉང་ ༣ ༣ ༧ ༥ ༦

